

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 16.05.2024 § 12

§ 12

Vuosittaisen raportoinnin antaminen aluehallitukselle turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suonperä Ville
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää

1. merkitä tiedoksi turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisen seuranta-aineiston vuodelta 2023 sekä suunnitelmat vuodelle 2024;
2. arvioida turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamista kokouksessa annetun selvityksen perusteella hallintosäännön 62 §:n kohdan 3 mukaisesti ja
3. esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää merkitä tiedoksi valmius- ja turvallisuuslautakunnan tekemän arvioinnin turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta.

Käsittely

Asian käsittelyssä oli mukana asiantuntijana valmius- ja turvallisuuspäällikkö Ville Suonperä.

Tämän asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 19.34–19.39.

Jäsen Laaksonen oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 19.39–19.40.

Jäsen Yltävä oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 19.39–19.40.

Varapuheenjohtaja Kurri oli poissa tämän asian käsittelyn aikana klo 19.40–19.41.

Päätös

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päätti

1. merkitä tiedoksi turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisen seuranta-aineiston vuodelta 2023 sekä suunnitelmat vuodelle 2024;
2. arvioida turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamista kokouksessa annetun selvityksen perusteella hallintosäännön 62 §:n kohdan 3 mukaisesti seuraavasti:
  - 1.1.2023 – 1.5.2024 välisenä aikana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on ottanut merkittäviä edistysaskelia turvallisuus- ja varautumisjärjestelyissään. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on päivittänyt jatkuvuudenhallinta- ja evakuoitus suunnitelmiaan sekä kehittänyt väestöhälytintjärjestelmän kehittämissuunnitelmaa. Nämä päivitykset ovat

parantaneet pelastuslaitoksen valmiuksia merkittävästi ja tehostaneet viestintää sekä resurssien hallintaa. Lisäksi hyvinvointialue on osallistunut ja järjestänyt useita harjoituksia, jotka ovat vahvistaneet yhteistyötä alueen eri viranomaisten ja organisaatioiden kanssa. Harjoitukset ovat edistäneet osapuolten ymmärrystä toistensa rooleista ja vastuista, mikä on sujuvoittanut yhteistoimintaa erilaisissa häiriötilanteissa. Turvallisuus- ja varautumisjärjestelyihin liittyvät keskeiset ohjausasiakirjat, kuten riskienhallintapolitiikka ja valmiussuunnitelman yleinen osa ovat asettaneet selkeät puitteet ja tavoitteet tehokkaalle resurssien hallinnalle ja yhteistyön edistämiseksi. Nämä asiakirjat muodostavat turvallisuus- ja varautumisjärjestelyiden perustan ja tukevat yhtenäisen lähestymistavan kehittämistä turvallisuuden ja varautumisen hallintaan.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisjärjestelyissä on tapahtunut edistystä monilla osa-alueilla, mutta niin ikään kehityskohteitakin tunnistetaan, joiden parantamiseen tulee pyrkiä jatkuvan kehityksen periaatteiden mukaisesti. Erityisesti avoin ja selkeä viestintä eri toimijoiden välillä on kriittisen tärkeää. Tiedonkulkua kehittämällä varmistetaan, että kaikki osapuolet ovat ajan tasalla ja toimivat yhtenäisesti. Yhteistyötä tiivistämällä alueen eri viranomaisten ja organisaatioiden välillä parannetaan kokonaisturvallisuutta ja tehostetaan resurssien käyttöä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on toteuttanut turvallisuus- ja varautumisjärjestelyitä tehokkaasti useilla osa-alueilla tarjoten vankan pohjan tunnistettujen kehittämiskohteiden edistämiseksi.

Toiminnassa tulee edelleen panostaa ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin. Toimipisteet tulee sijoittaa niin, että palvelujen tuottamisen edellytykset turvataan. Lautakunta edellyttää, että Aluehallintoviraston lausunnon mukaisesti puutteet korjataan järjestämislain 3§ mukaiselle riittävälle tasolle. Toimintavalmiusajoissa tulee säilyä kansallisen ohjeistuksen mukaisella tasolla. Sopimispalokuntien rooli on toiminnassa tärkeää, ja sitä yhteistyötä tulee jatkaa ja kehittää. Palveluverkkoa tukee hyvä yhteistyö naapurikuntien ja kaupunkien pelastuslaitosten kanssa. Valmius- ja turvallisuuslautakunta arvioi turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteutuneen Länsi-Uudellamaalla kokonaisuudessaan vuonna 2023 kohtuullisen riittävällä tasolla ja

3. esittää aluehallitukselle, että aluehallitus päättää merkitä tiedoksi valmius- ja turvallisuuslautakunnan tekemän arvioinnin turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta.

Selostus

Hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoito kaikissa tilanteissa, myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Toiminnan mahdollisimman häiriöttömästä jatkumisesta tulee huolehtia valmiussuunnittelun, etukäteisvalmistelujen sekä muiden toimenpiteiden avulla. Hyvinvointialueen yleinen varautumisvelvoite tulee sekä valmiuslain (1552/2011) että hyvinvointialuelain (611/2021) kautta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisesta säädetään tarkemmin muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa (612/2021), sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) ja terveydenhuoltolaissa (1326/2010)

sekä niitä tarkentavissa säädöksissä, asetuksissa ja ohjeissa. Pelastuslaitoksen varautuminen ja valmiussuunnittelu perustuvat pelastuslakiin (379/2011), valmiuslakiin (1552/2011), lakiin pelastustoimen järjestämisestä (613/2021) sekä niitä tarkentaviin säädöksiin, asetuksiin ja ohjeisiin.

Myös muun muassa laki huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992), puolustustilalaki (1083/1991) ja valtioneuvoston periaatepäätöksistä etenkin Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2017 ohjaavat hyvinvointialueen varautumista. Lainsäädännön ja ohjeistusten lisäksi varautumista ohjaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosääntö ja toimintaohjeet, hyvinvointialueen palvelustrategia, pelastuslaitoksen palvelutasopäätös sekä muut hyväksytyt hyvinvointialueen dokumentit.

Hallintosäännön § 41 mukaisesti aluehallituksen tehtävänä on valvoa, että turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt toteutetaan hyvinvointialuelain ohjeistuksen mukaisesti. Valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävät määrittellään hallintosäännön § 62:ssa. Lautakunnan tehtävänä seurata, arvioida ja raportoida aluehallitukselle hyvinvointialueen turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toteutettiin 1.1.2023 – 1.5.2024 välisenä aikana useita tärkeitä turvallisuus- ja varautumisjärjestelyitä. Aluehallituksessa 18.12.2023 § 231 hyväksyttiin hyvinvointialueen valmiussuunnitelman yleinen osa. Valmiussuunnitelman yleinen osa muodostaa perustan ja viitekehyksen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen varautumiselle.

Varautumisasetuksen mukaisesti hyvinvointialueen varautumisen yhteistyöryhmä aloitti toimintansa kesäkuussa 2023. Hyvinvointialueen riskienhallintapolitiikka mukaan lukien organisaatioturvallisuus, riskienhallinta ja varautuminen, hyväksyttiin aluehallituksessa 19.6.2023 § 97. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue osallistui huhtikuussa 2023 valmistuneeseen kansallista riskiarviota täydentävään Uudenmaan alueellisen riskiarvioinnin toteuttamiseen. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on päivittänyt poikkeusolojen suunnitelmiaan sekä tiivistänyt alueellaan viranomaisyhteistyötä ja suunnitelmien yhteensovittamista. Hyvinvointialueella on otettu TUVE-verkko käyttöön sekä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos on siirtynyt käyttämään täysimääräisesti TUVE-verkkoa. TUVE on valtion omistuksessa ja hallinnassa oleva korkean varautumisen ja turvallisuuden vaatimukset täyttävä viranomaisverkko. Verkkoon sisältyy koko maan kattava viestintäverkko, siihen välittömästi liittyvät laitteet ja laitetilat sekä yhteiset palvelut. Hyvinvointialue on lisäksi aktiivisesti osallistunut alueellisiin varautumisharjoituksiin, kuten UUSIMAA23, KETJU, PAPU ja TIETO23. Huhtikuussa 2024 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella järjestetyssä organisaation poikkihallinnollisessa valmiusharjoituksessa simuloitiin vakavaa IT-häiriötilannetta ja sen hallinnan koordinoitua. Toteutetut turvallisuus- ja varautumisjärjestelyt ovat kattaneet laajan kirjon erilaisia strategisia ja operatiivisia toimia, jotka on suunniteltu vahvistamaan hyvinvointialueen kokonaisturvallisuutta ja nostamaan varautumisen tasoa.

Hallintosäännön 62 §:n kohta 3 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on seurata, arvioida ja raportoida aluehallitukselle turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta.

Lautakunnalle esitellään kokouksessa raportti turvallisuus- ja varautumisjärjestelyjen toteuttamisesta. Lautakunta arvioi kokouksessa tilannetta hallintosäännön edellä mainitun pykälän mukaisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Aluehallitus

Päätöshistoria